

กระท่อม

ชื่อไทย : กระท่อม

ชื่อสามัญ/ชื่ออังกฤษ : Kratom

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Mitragyna speciosa* (Korth.) Havil.

โดย : กลุ่มส่งเสริมพืชสมุนไพรและเครื่องเทศ

เบอร์โทรศัพท์ : 02 579 9547

การปลูกกระท่อม

1. ต้นพันธุ์

- วิธีการอาศัยเพศ ได้แก่ การใช้เมล็ดพันธุ์
- วิธีการไม่อาศัยเพศ ได้แก่ การตอนกิ่ง การปักชำ การติดตา (มีความสม่ำเสมอทางพันธุกรรม)

2. ระยะปลูก

- 3x3 เมตร หรือ 4x4 เมตร

3. การใส่ปุ๋ย

- ช่วงต้นฤดูฝน และปลายฤดูฝน
- ความต้องการธาตุอาหารอยู่ระหว่างการศึกษาวิจัย

4. การเก็บเกี่ยวผลผลิต

- หลังจากปลูก 1 - 1.5 ปี
- เก็บเกี่ยวใบคู่ที่ 3 และ 4 นับจากยอด
- เก็บเกี่ยวรอบต่อไปในอีก 10 วัน หลังจากเก็บครั้งแรก

ประโยชน์จากกระท่อม

1. การบริโภคใบสด

2. การแปรรูปในรูปแบบต่าง ๆ
 - นำกระท่อม
 - ส่วนผสมในเครื่องดื่มชูกำลัง
 - ผงกระท่อมสกัด

3. การใช้ประโยชน์ทางยา

- การสกัดสารจากใบกระท่อม เพื่อใช้ในทางการแพทย์

แนวทางการขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืชกระท่อม

พื้นที่ปลูกขั้นต่ำ	จำนวนต้นขั้นต่ำ
ตั้งแต่ 1 งาน ขึ้นไป	ไม่น้อยกว่า 20 ต้น

สรรพคุณทางยา

แก้โรคบิด ร้องท้องร่วง ปวดมวนท้อง

สารสำคัญในกระท่อม

สารโททร่าเจมีน (Mitragynine) มีฤทธิ์แก้ปวด กัดความรู้สึกเมื่อยล้า

ผลผลิตเฉลี่ย

ผลผลิตเฉลี่ย 1.75 กรัม/ใบ
ผลผลิตเฉลี่ย 600 ใบ/กิโลกรัม

สายพันธุ์

แยกตามลักษณะของใบและเส้นใบ

1. ก้านใบสีแดง
2. ก้านใบสีเขียว(แดงกว่า)
3. ขอบใบหยัก(หางกั้ง, ยักษ์ใหญ่)

ปลูก

ทำได้

จำหน่ายใบสด

ทำได้

แปรรูป

ดำเนินการภายใต้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ปริมาณการนำเข้า-ส่งออกของไทย

ไม่มีข้อมูลการจัดเก็บในพิกัดศุลกากร

(ราคาขาย)

ปี	ใบสด (บาท/กิโลกรัม)	ต้นพันธุ์ (บาท/ต้น)
64	200 - 250	15 - 40

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร

กระท่อม

ศักยภาพ/จุดเด่น	ปัญหาข้อจำกัด	แนวทางการพัฒนา/แก้ไข
<p>1. สารสำคัญ Mitragynine มีฤทธิ์แก้ปวด กัดความรู้สึกเมื่อยล้า อีกทั้งยังมีผลข้างเคียงน้อยกว่ามอร์ฟีน สามารถนำมาใช้ประโยชน์ทางการแพทย์ได้</p> <p>2. กระท่อมเป็นไม้ยืนต้นที่สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้เป็นระยะเวลาหลายปี</p> <p>3. เนื่องจากมีสถานะเป็นยาเสพติดให้โทษประเภทที่ 5 มาอย่างยาวนาน ปริมาณผลผลิตยังคงออกสู่ท้องตลาดในปริมาณน้อย ผลผลิตจึงมีราคาสูง</p> <p>4. พันธุ์พืชกระท่อมมีความต้องการในท้องตลาดสูง</p>	<p>1. ยังคงอยู่ระหว่างในขั้นตอนในการศึกษาวิจัยถึงผลข้างเคียง</p> <p>2. ปริมาณผลผลิตอาจมากเกินความต้องการ เนื่องจากยังไม่มีความชัดเจนในด้านการตลาด</p> <p>3. ราคาขายยังไม่เป็นที่แน่นอน ขึ้นอยู่กับความพึงพอใจของผู้ผลิตและผู้บริโภค</p> <p>4. สายพันธุ์พืชกระท่อมที่มีจำหน่ายตามท้องตลาดอาจเป็นสายพันธุ์ที่ด้อยคุณภาพ</p> <p>5. กระท่อมสามารถปลูกเพื่อบริโภค และจำหน่ายในรูปแบบสดเท่านั้น การแปรรูปยังคงต้องขออนุญาตจากสำนักคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) ภายใต้พระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร และพระราชบัญญัติอาหาร</p> <p>6. การจำหน่ายให้แก่เยาวชนอายุต่ำกว่า 18 ปี และการนำน้ำต้มกระท่อมไปผสมสารเสพติด ยังคงมีความผิด</p>	<p>1. ติดตามสถานการณ์ พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์ให้ผู้บริโภคมีความรู้ ความเข้าใจถึงผลข้างเคียงของกระท่อม</p> <p>2. จัดเวทีพูดคุยระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และเกษตรกร เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านการผลิตและการตลาด และวางแผนการผลิตร่วมกัน</p> <p>3. ติดตามสถานการณ์ด้านราคา เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้ผลิตและผู้บริโภค</p> <p>4. ชี้อต้นพันธุ์จากแหล่งผลิตที่ความน่าเชื่อถือ หรือได้รับการรับรองจากหน่วยงานราชการ</p>